

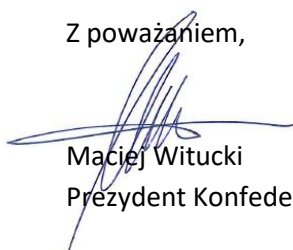
Warszawa, 12 listopada 2021r.
KL/422/292/RL/2021

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w nawiązaniu do prowadzonych prac nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1681), poniżej przedstawiam stanowisko Konfederacji Lewiatan do ww. projektu ustawy.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik:

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1681)

member of **BUSINESSEUROPE**

**Stanowisko Konfederacji Lewiatan do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy
o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1681)**

Uwagi ogólne

1. Przedłożony projekt ustawy ma na celu m.in. usprawnienie postępowań dotyczących udzielania cudzoziemcom zezwoleń na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czy stosowania procedury oświadczenia o powierzeniu pracy.
2. W uzasadnieniu do projektu ustawy trafnie wskazuje się, iż istnieje potrzeba poprawy rozwiązań prawnych dotyczących legalizacji pobytu i pracy cudzoziemców w interesie polskich pracodawców, co wiąże się również z poprawą sytuacji na rynku pracy i ułatwieniem pozyskiwania inwestorów z zagranicy.

Od kilku lat strona pracodawców zwraca uwagę, że zapewnienie odpowiedniej liczby pracowników o kwalifikacjach odpowiadających aktualnym wymaganiom rynku pracy jest czynnikiem zapewniającym możliwość rozwoju poszczególnych podmiotów gospodarczych oraz regionów Polski.

W opinii Konfederacji Lewiatan projektowane przepisy dotyczące dostępu cudzoziemców do polskiego rynku pracy powinny:

- pozwalać w sposób elastyczny kształtować wielkość strumienia migracji zarobkowej krótkoterminowej i długoterminowej,
 - w sposób przewidywalny ustalać procesy uzyskiwania dłuższych form zezwoleń na pracę dla osób – pracowników potrzebnych na polskim rynku pracy na dłużej,
 - być transparentne i przewidywalne w zakresie możliwych rozstrzygnięć, kosztów i długości trwania,
 - wykorzystywać w maksymalny sposób dostępne możliwości automatyzacji i elektronizacji procesów administracyjnych
3. W wyniku procesów demograficznych (naturalnych i migracji) kurczą się polskie zasoby pracy. W roku 2000 liczba osób w wieku produkcyjnym wnosila 25 299 457, podczas gdy 20 lat później było to 23 846 745 osób, czyli o blisko 1,5 mln mniej. Firmy działające na polskim rynku pracy potrzebują pracowników, zarówno na stanowiskach specjalistycznych i kierowniczych, jak i do prac prostych. Niedobory rąk do pracy odczuwalne są szczególnie w branży ICT, handlu, produkcji czy budownictwie. Bez uzupełnienia tej luki przedsiębiorstwa stracą możliwości realizacji kontraktów terminowych czy wywiązywania się z zawartych umów.

Co istotne, stopniowo rosnącemu napływowi obcokrajowców towarzyszy trend spadku bezrobocia. Oznacza to, że pracownicy spoza granic Polski nie wypierają z rynku pracy krajowych pracowników, a raczej uzupełniają istniejące niedobory. Imigracja może być jednym z kluczowych czynników, który poprawi perspektywy rynku pracy. Obecnie bezrobocie rejestrowane w Polsce jest bardzo niskie – we wrześniu br. stopa bezrobocia wyniosła 5,6 % w skali kraju, przy czym regionalne zróżnicowanie tego wskaźnika jest duże. W niektórych powiatach bezrobocie nie przekracza 4%, czyli poziomu bezrobocia naturalnego (frykcyjnego). Powodem, dla którego pracodawcy zatrudniają pracowników z krajów trzecich jest przede wszystkim brak pracowników z Polski. Przeprowadzona jeszcze w 2018 r. przez Konfederację Lewiatan ankieta pośród przedsiębiorców na temat zatrudniania cudzoziemców wykazała, iż zdecydowana większość przedsiębiorców zatrudnia cudzoziemców ze względu na brak kandydatów do pracy na rynku krajowym (91% odpowiedzi). Tylko niewielki odsetek przedsiębiorców biorących udział w ankiecie wskazało na niskie koszty zatrudnienia cudzoziemców (7%).

- 4. Zapewnienie przejrzystych, skutecznych i efektywnych mechanizmów zatrudniania cudzoziemców jest podstawowym elementem ograniczania potencjalnych nieprawidłowości oraz zapewnienie stabilności przedsiębiorcom. Zaproponowane zmiany w projekcie ustawy zasługują na poparcie.** Natomiast w ocenie pracodawców jest to tylko część zmian, które należałoby wprowadzić. Pytanie jak niektóre z nich będą one wykorzystywane, np. proponowany termin załatwienia sprawy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy wynoszący 60 dni. Komunikacja pomiędzy wojewodą a właściwymi organami będzie mogła odbywać się elektronicznie, ale czy przewidziany jest termin na udzielenie odpowiedzi na zapytanie wojewody?

Zmiany nie rozwiążą jednak szeregu wad, słabości obecnych zasad legalizacji pobytu i pracy cudzoziemców spoza obszaru UE. Niezależnie od potrzeby przyjęcia strategii migracyjnej na kolejne kilka lat, projekt ustawy powinien uwzględniać od dawna postulowane przez stronę pracodawców elementy, m.in.:

- przyśpieszenie i elektroniczna procedur oraz ujednoczenia praktyk urzędów wojewódzkich (np. wysyłanie wniosków o zezwolenie na pracę za pośrednictwem platformy praca.gov.pl),
- brak szybszej ścieżki obsługi pracodawców, co do których nie ma wątpliwości w zakresie przestrzegania prawa pracy i przepisów związanych z zatrudnieniem cudzoziemców (tzw. „fast track”),
- uproszczenie procedury w przypadku ponownego wystąpienia o decyzję na pobyt czasowy i pracę dla tego samego pracownika u tego samego pracodawcy,
- projekt ustawy nie rozwiązuje jednego z większych problemów w trakcie postępowań o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, tj. obowiązku pobrania linii papilarnych od cudzoziemca,
- rozszerzenia liczby krajów, których obywatele mogliby korzystać z instytucji oświadczenia o powierzeniu pracy.

Uwagi szczegółowe

1. Odnośnie do **art. 1 projektu ustawy**, zmiany w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach:

a) pkt 11) - proponuje się nadać temu punktowi nadać następujące brzmienie:

w art. 106 po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

*„2a. Jeżeli do wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy nie zostały dołączone dokumenty, o których mowa w ust. 2, wojewoda, **w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, występuje cudzoziemca z wezwaniem** do ich przedłożenia w terminie nie krótszym niż 14 dni. Określając termin, wojewoda ocenia czas niezbędny do uzyskania przez cudzoziemca określonego dokumentu.*

2b. Wezwanie, o którym mowa w ust. 2a, może nastąpić jednocześnie z wezwaniem do osobistego stawiennictwa na podstawie art. 105 ust. 2, wezwaniem do złożenia odcisków linii papilarnych na podstawie art. 106 ust. 5 lub wezwaniem do uzupełnienia braków formalnych wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy na podstawie art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego. W tym przypadku termin wyznaczony przez wojewodę na podstawie ust. 2a nie może być krótszy od najdłuższego z terminów określonych w tych wezwaniach.”;

Uzasadnienie:

Zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o cudzoziemcach, dołączone dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, wojewoda powinien wezwać do ich przedłożenia wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni na realizację tego obowiązku procesowego. Powyższy przepis nie nakłada na wojewodę terminu na wezwanie do uzupełnienia braków wniosków, co może prowadzić do nadużyć w postaci celowego przedłużania przez wojewodę momentu wezwania strony do uzupełnienia dokumentacji oraz powoduje niepewną sytuację prawną strony.

b) pkt 13) - proponuje się nadać temu punktowi następujące brzmienie:

a) *po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:*

„3a. Wymiana informacji między wojewodą a organami, o których mowa w ust. 1, ~~może odbywać~~ odbywa się za pomocą środków komunikacji elektronicznej.”,

b) *po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:*

„4a. Jeżeli Szef Urzędu zamierza udzielić cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy, jako organ odwoławczy, a wojewoda nie zwrócił się z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Szef Urzędu występuje z tym wnioskiem do organów wskazanych w ust. 1. Przepisy ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.”;

Uzasadnienie:

Artykuł 109 ust. 3a zakłada możliwość wymiany informacji wojewodą a organami, o których mowa w ust. 1, za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Proponuje się wprowadzenia wymogu zamiast możliwości wymiany informacji elektronicznej.

- c) Odnośnie do pkt 14) zmiana art. 114 ust. 3 pkt 2). Treść artykułu 114 ust. 3 pkt 2) nie odpowiada uzasadnieniu do projektu ustawy. Zgodnie z uzasadnieniem, artykuł wprowadza zwolnienie z obowiązku złożenia oferty pracy przez pracodawcę w sytuacji, gdy cudzoziemiec uzyskał zezwolenie na pracę lub zezwolenie na pobyt czasowy i pracę u tego samego pracodawcy na tym samym stanowisku już po złożeniu wniosku i posiada go w dniu orzekania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.

W przepisie zwrot „w dniu orzekania” zastąpiona jest zwrotem „w chwili złożenia wniosku”, co wyklucza możliwość zwolnienia z obowiązku złożenia oferty pracy przez pracodawcę dzięki złożeniu zezwolenia na pracę lub zezwolenia na pobyt czasowy i pracę po złożeniu wniosku.

- d) Odnośnie do pkt 18) w zakresie zmiany art. 119. Proponuje się nadać art. 119 następujące brzmienie:

Art. 119. 1. Zmiana siedziby lub miejsca zamieszkania, nazwy lub formy prawnej podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi, przejście pracodawcy lub jego części przez innego pracodawcę, przejście zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę, zastąpienie umowy cywilnoprawnej umową o pracę, zmiana nazwy stanowiska, na jakim cudzoziemiec wykonuje pracę przy jednoczesnym zachowaniu zakresu jego obowiązków, lub zwiększenie wymiaru czasu pracy przy jednoczesnym proporcjonalnym zwiększeniu wynagrodzenia, nie wymagają zmiany lub wydania nowego zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.

2. Przepis stosuje się odpowiednio do zmian dotyczących pracodawcy użytkownika oraz cudzoziemca będącego pracownikiem tymczasowym, skierowanym do pracy na rzecz danego pracodawcy użytkownika.

Uzasadnienie:

Proponujemy dodać ust., 2 który będzie odnosił się do takich samych przypadków w stosunku do pracodawcy użytkownika – obecnie zmiana nazwy pracodawcy użytkownika wymusza składanie wniosku o nowe zezwolenie na pobyt i pracę. Mnoży to „sztucznie” wielość postępowań prowadzonych przez wojewodę, – co wydłuża kolejkę urzędzie.

- e) Odnośnie do pkt 19) propozycja nowego 120a ust. 2 pkt 2

W proponowanym artykule projekt ustawy zezwala na uznaniowość wojewodów co do gromadzenia dokumentacji w sprawie zmiany zezwolenia na pobyt i pracę (cudzoziemiec dołącza do niego [wniosku] dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających zmianę zezwolenia na pobyt czasowy i pracę.) co może prowadzić do rozbieżności w stosowaniu ww. przepisu nie tylko pomiędzy województwami, ale również inspektorami rozpatrującymi postępowania.

2. **Odnośnie do art. 3, zmiany w** ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, 1162 i 1621) proponuje się następujące zmiany:

- f) Propozycja nowego punktu. Artykułowi 88z ust. 13 proponujemy nadać następujące brzmienie (zmiana pkt 1):

„13. Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, którego oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi zostało wpisane do ewidencji oświadczeń, pisemnie powiadamia właściwy powiatowy urząd pracy o:

- 1) podjęciu pracy przez cudzoziemca w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia pracy określonego w ewidencji oświadczeń najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy;*
- 2) niepodjęciu pracy przez cudzoziemca w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia pracy określonego w ewidencji oświadczeń.”*

Uzasadnienie:

Proponowana zmiana ma na celu odciążenie przedsiębiorców i uwzględnienie stanów faktycznych, gdy powiadomienie na piśmie o podjęciu pracy przez cudzoziemca najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy jest utrudnione.

W chwili obecnej wymóg zgłoszenia rozpoczęcia pracy najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy komplikuje możliwość zgłoszenia informacji poprzez systemy elektroniczne (z wyjątkiem papierowych przedwcześnie) w faktycznym rozpoczęciu pracy np. w sobotę bądź niedzielę.

Dodatkowo, jeśli pkt. 1 z art. 88z ust. 13 brzmi: „podjęciu pracy najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy”, to przewiduje możliwość wcześniejszego zgłoszenia rozpoczęcia, to, dlaczego w systemie praca.gov.pl nie ma możliwości zgłoszenia rozpoczęcia z tzw. wyprzedzeniem, a daty dostępne ograniczają się tylko datami wcześniejszymi i dzisiaj?

LEWIATAN

3. Odnośnie do artykułów 8-13 projektu **ustawy** proponuje się uzupełnić projektu o uwzględnienie postępowań w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt i pracę postępowań o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (art. 127 ustawy o cudzoziemcach).

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

